

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl soudcem JUDr. Lukášem Kratochvílem ve věci

žalobkyně:

XXX, narozená dne XXX

bytem XXX

zastoupená advokátem JUDr. Viktorem Pakem

sídlem Francouzská 28, Praha 2

proti

žalované:

Nemocnice Pardubického kraje, a.s., IČO 27520536

sídlem Kyjevská 44, Pardubice

za účasti vedlejšího účastníka

na straně žalované:

ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB, IČO 45534306

sídlem Masarykovo nám. 1458, Pardubice

o zaplacení 600 000 Kč s příslušenstvím jako náhrady újmy na zdraví

takto:

- I. Žalovaná a vedlejší účastník jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit žalobkyni částku ve výši 517 695 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 517 695 Kč od 24. 5. 2016 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.**
- II. Žaloba se zamítá co do nároku žalobkyně na zaplacení částky ve výši 82 305 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 82 305 Kč od 24. 5. 2016 do zaplacení.**
- III. Žalovaná a vedlejší účastník jsou povinni společně a nerozdílně nahradit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích státem zálohované znalečné ve výši 60 403 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.**

- IV. Žalovaná a vedlejší účastník jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích soudní poplatek za žalobu ve výši 30 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.
- V. Žalovaná a vedlejší účastník jsou povinni společně a nerozdílně nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 248 142 Kč k rukám jejího zástupce JUDr. Viktora Paka do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.

Odůvodnění:

- 1 Žalobkyně se žalobou podanou dne 25. 5. 2016 domáhala vůči žalované zaplacení částky 600 000 Kč s příslušenstvím (zákonným úrokem z prodlení). Tuto částku považuje žalobkyně za přiměřenou a spravedlivou peněžitou náhradu odpovídající zásadám slušnosti ve smyslu ust. § 2958 o.z. vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy. Žalobkyně dne 8. 3. 2016 v čase 11.18 h. podstoupila ve zdravotnickém zařízení žalované laparoskopickou cholecystektomii. Asi 4 hodiny po tomto výkonu byla žalobkyně pro rozvoj hematomu břišní stěny v místě rány po portu laparoskopického instrumentária použitého při předchozí operaci indikována k reviznímu chirurgickému výkonu. Po protnutí povázky pravého přímého břišního svalu a odsátí hematomu byl nalezen zdroj krvácení v podobě pravé dolní epigastrické tepny, poraněné při předchozí operaci. Dne 10. 3. 2016 v čase 15:35 hod bylo provedeno CT břicha s nálezem rozsáhlého krvácení do retroperitonea a hematomu v malé pánvi odtlačujícího močový měchýř a pravou ledvinu. Žalobkyně byla indikována k další operační revizi již z vitální indikace. Bylo nalezeno mohutné žilní krvácení z přerušené dolní epigastrické žíly a komplikovaně natržený kmen zevní kyčelní žíly. Žalobkyně vykazovala známky rozvinutého hemoragického šoku. Krvácení bylo nakonec zastaveno, když celková krevní ztráta dosáhla 6 litrů, poté byla žalobkyně v závažném stavu přeložena na JIP chirurgické kliniky. Dne 10. 3. 2016 byl žalobkyni zaveden centrální žilní katétr, arteriální katétr, permanentní močový katétr a nasogastrická sonda. Dne 14. 3. 2016 byla žalobkyně přeložena na ARO. Při dalším operačním výkonu dne 15. 3. 2016 byl žalobkyni z břišní dutiny tzv. packing odstraněn. Zaměstnanci žalované během laparoskopické cholecystektomie poranili žalobkyni celkem tři pánevní cévy a způsobili jí tak rozsáhlé život bezprostředně ohrožující krvácení s hemoragickým šokem, což si vyžádalo postupně tři chirurgické výkony, hospitalizaci na JIP a oddělení ARO. Zcela jednoznačně se tak nejednalo o postup souladný s profesními standardy. Znalec MUDr. Svoboda dospěl k závěru, že poranění pravé dolní epigastrické tepny, pravé dolní epigastrické žíly a pravé zevní kyčelní žíly není postupem souladným s žádnými profesními standardy, když následkem bylo popsané poranění žalobkyně. Na mechanismu poranění pravé dolní epigastrické žíly a pravé zevní kyčelní žíly se MUDr. Svoboda i prof. Král shodli, když k jejich poranění došlo při jedné z prováděných operací, tedy buď při cholecystektomii nebo při ošetřování krvácení. Pokud jde o případnou exkulpaci operátora (zmiňovanou znalcem Králem), pak tato připadá v úvahu pouze v případech subjektivní odpovědnosti za újmu, nikoliv v případě odpovědnosti objektivní. Žalobkyně upozornila na existenci Úmluvy o lidských právech a biomedicíně, která je předpisem nejvyšší právní síly specificky upravující poskytování zdravotních služeb a je součástí našeho právního řádu s aplikační předností před zákonem. Dle článku 4 této Úmluvy jakýkoliv zákrok v oblasti péče o zdraví je nutno provádět v souladu s příslušnými profesními povinnostmi a standardy. Pojem *lege artis* judikatura ztotožňuje s postupem souladným s příslušnými profesními povinnostmi a standardy ve smyslu článku 4 Úmluvy. Žalobkyně odmítla argumentaci žalované a vedlejšího účastníka spočívající v tom, že za předmětnou újmu žalovaná neodpovídá, neboť žalobkyně udělila s výkonem informovaný souhlas, a na jeho rizika byla výslovně poučena.

Shodu s prvopisem potvrzuje Gabriela Hradecká.

Z judikatury Nejvyššího a Ústavního soudu plyne, že udělení informovaného souhlasu nezbujuje poskytovatele zdravotních služeb odpovědnosti za újmu na zdraví. Vycházejí z posudku znalce MUDr. Svobody náhrada újmy žalobkyně v podobě vytrpěných bolestí dle Metodiky Nejvyššího soudu ČR jsoucích v příčinné souvislosti s poraněním pánevních cév žalobkyně žalovanou činí 1 956 bodů, jimž při hodnotě bodu ve výši 264,67 Kč (při průměrné mzdě za rok 2015 ve výši 26 467 Kč) odpovídá částka 517 695 Kč. Znalecký ústav Nemocnice Na Bulovce se s tímto bodovým ohodnocením bolesti ztotožnil.

- 2 Žalovaná se žalobou nesouhlasila, považovala ji za nedůvodnou a navrhla její zamítnutí. Upozornila na předpoklady vzniku odpovědnosti za újmu na zdraví, které musí být v řízení prokázány, aby bylo možno stanovit povinnost k náhradě újmy. Jedná se o protiprávní jednání neboli tzv. non lege artis postup na straně poskytovatele zdravotní služby, vznik újmy na straně pacienta a vztah příčinné souvislosti mezi nimi, když břemeno tvrzení i důkazní tíží žalobkyni. Žalovaná má za to, že v dané věci nedošlo k naplnění prvního předpokladu, tedy non lege artis postupu na její straně. Žalovaná jako poskytovatel zdravotní služby má povinnost postupovat při jejich poskytování na náležitě odborné úrovni. Žalovaná tak odpovídá za správnost postupu při provedení, nikoliv za výsledek. Namítala, že žádný ze znalců neuvedl, že měla žalovaná postupovat jiným způsobem, neoznačili opatření, která měla žalovaná přijmout, a jimiž by mohla předejít nastalé komplikaci, postup žalované je označován za správný, v případě stavění krvácení za jediný možný. Pokud znalec Svoboda upozornil na možné prodlení mezi CT vyšetřením a druhou revizí, pak znalec Král tento závěr relativizuje a upozorňuje, že došlo k rozkrvácení v průběhu druhé revize. Úvaha, zda a jaký vliv by mohlo mít dřívější provedení revizního zákroku na stav žalobkyně je tak čistě spekulativní. Nadto žalovaná upozorňovala v této souvislosti na kapacitní možnosti operačních sálů, což lze podřadit pod kritérium konkrétních podmínek a objektivních možností. K poranění tepny došlo pravděpodobně při zavádění nástrojů pro laparoskopii, kdy znalci označili toto za běžnou komplikaci a upozornili na ztížené poměry u žalobkyně, zejména na její obezitu, která ztížila tzv. prosvícení břicha a tím orientaci v terénu. Proti indikaci provedení zákroku laparoskopicky neměli znalci námitek. K poranění žíly došlo následně při stavění krvácení z dříve poraněné tepny, když mechanismus vzniku poranění, vzhledem k odstupu místa poranění od operačního pole, nebyli schopni uvést. Znalec Král připustil nepřiměřený tah za cévu jako variantu možnou, nikoliv však jistou, upozornil, že důvodem mohla být manipulace s cévami při stavění krvácení v terénu významně ovlivněném jizvením po přecházejících zákrocích. Nemocnice Na Bulovce označila všechny úvahy za spekulativní. Nebylo tak prokázáno, že by k poranění žíly došlo nesprávným postupem žalované. Samotné poranění znalci ve shodě označili za známou, byť vzácnou komplikaci výkonu, jemuž se žalobkyně podrobila. U žalobkyně došlo ke komplikaci při stavení krvácení, jejímuž naplnění žalovaná nemohla, měla-li při stavení krvácení postupovat lege artis, zabránit. Žalobkyně odkazovala na rozhodnutí obecných soudů učiněná na základě odlišných skutkových okolností, které nemají žádnou judikatorní závaznost. Naproti tomu žalovaná upozornila na přílehlavé rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR pod sp. zn. 25 Cdo 3386/2018.
- 3 Vedlejší účastník na straně žalované vstoupil do řízení dne 28. 12. 2016 a ztotožnil se s argumentací žalované, když rovněž navrhl zamítnutí žaloby. Žalobkyni se totiž nepodařilo prokázat, že by žalovaná při poskytování zdravotní péče porušila smluvní povinnost postupovat s řádnou odbornou péčí.
- 4 Z provedených důkazů soud zjistil následující skutkový stav.
- 5 Z předžalobní upomínky bylo zjištěno, že žalobkyně prostřednictvím zástupce vyzvala žalovanou dopisem ze dne 16. 5. 2016 neúspěšně k dobrovolné úhradě žalované částky.
- 6 Z informovaného souhlasu bylo zjištěno, že tento ve formulářové podobě žalobkyně před operačním zákrokem (odstranění žlučníku – cholecystektomie laparoskopicky) dne 7. 3. 2016 podepsala. V tomto formuláři byly popsány důvody a cíle výkonu, povaha a následky výkonu,

Shodu s prvopisem potvrzuje Gabriela Hradecká.

rizika výkonu, hospitalizace a omezení, doporučení ve způsobu života, alternativy výkonu (klasický přístup z řezu v pravém podžebří, neoperační postup spojený s možnými závažnými komplikacemi).

- 7 Ze znaleckého posudku MUDr. Jiřího Svobody včetně jeho doplňku a výsledku znalce bylo zjištěno následující: Znalec Svoboda trval na tom, že komplikace u žalobkyně měly souvislost s první operací a reoperací. Konstatoval, že v průběhu laparoskopické cholecystektomie dne 8. 3. 2016 došlo k poranění pravé epigastrické tepny, pravé dolní epigastrické žíly. Při operaci u žalobkyně došlo k nechtěné komplikaci, ke které může u těchto typů operací dojít (v 0,2 % až 2 % případů) a nemusí se jednat o úmyslné pochybení lékaře, jednalo se trokarové poranění, které se vyskytuje u laparoskopických operací, když dojde k poranění větší cévy ve stěně břišní a může se stát, že nedojde ke spontánní zástavě krvácení, které pokračuje a vyžádá si operační revizi, jako v tomto případě. Možnost spontánního krvácení z této cévy, jak je popisována profesorem Králem, považoval za vysoce nepravděpodobnou. Poranění dolní epigastrické tepny operáteřem bylo pravděpodobné, avšak z pohledu pacientky poměrně nezávažné. Mnohem závažnější bylo další krvácení z dolní epigastrické žíly, resp. jejího odstupu z ilické (kyčelní žíly), ke kterému došlo v dalším průběhu. K žilnímu krvácení z konfluenc dolní epigastrické žíly a kyčelní žíly došlo téměř jistě v souvislosti s první revizní operací tahem za uvedenou žílu. Chybný postup spočíval v tom, že při zástavě krvácení v místě poranění, byl vynaložen příliš velký tah za ošetření cévy, čímž byla žíla, která má slabší stěnu, vytržena ze svého odstupu. Jednalo se o nechtěnou a vzácnou komplikaci, nesouladnou s profesními standardy. Existence srůstů byla předvídatelná, ale není kontraindikací laparoskopického přístupu. Je běžné, že po zavedení optiky je dutina břišní ohledána i s ohledem na možné srůsty. Místo poranění soutoku žil není přímo v dutině břišní, proto není přístupné optice. To však nic nemění na tom, že k nepřímému poranění těchto žil došlo při revizní operaci. Postup mezi první a druhou revizní operací označil znalec Svoboda za opožděný, kdy byl neadekvátně velký časový rozdíl (několik hodin) mezi dobou provedení CT, kde bylo jednoznačné, že se jedná o krvácení a časem zahájení operace. Žilní krvácení je nebezpečné tím, že může být dočasně tamponováno okolními tkáněmi a hematodem a může být intermitentní. Příčinná souvislost všech následných komplikací s masivním žilním krvácením je nepochybná. V Doplňku č. 1 ze dne 13. 9. 2017 znalec Svoboda vyčíslil bodové hodnocení bolestí žalobkyně jsoucí v příčinné souvislosti s poraněním pravé dolní epigastrické tepny, pravé dolní epigastrické žíly a pravé zevní kyčelní žíly podle Metodiky k náhradě nemajetkové újmy na zdraví publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu ČR pod č. 63/2014, když dospěl k celkovému hodnocení 1 956 bodů (blíže str. 4-6 posudku).
- 8 Ze znaleckého posudku Prof. MUDr. Vladimíre Krále, CSc., a výsledku znalce bylo zjištěno následující: Znalec konstatoval, že zdravotní stav pacientky (žalobkyně) odpovídal jejímu věku a dovoľoval plánovaný výkon. Připustil, že příčinou druhého krvácení mohl být nepřiměřený tah v operačním poli, avšak na rozdíl od znalce MUDr. Svobody, to nepovažoval za jisté, a to s ohledem na velkou vzdálenost krvácení od operačního pole, které bylo v nadbřišku a céva (véna) byla vytržena v tříse 20 cm od operačního pole. Určitou roli v krvácení mohlo sehrát to, že poškozená měla v podbřišku několik žizev po předchozích operacích a manipulací mohlo dojít k vytržení z větší cévy, ze které vychází. Operáteř pracoval na zástavě prvního krvácení, chirurgie se bez krve provádět nedá, postupoval normálně v rámci přípustného rizika, tedy nepochybil. Výsledkem CT vyšetření byl objemný hematom v oblasti stěny břišní a retroperitonea. Znalec připustil, že při hematomu v dutině břišní mohlo být operováno dříve, ale k rozkrvácení došlo až během revize (třetí operace), kdy pacientka ztratila celkem 6 litrů krve. Pokud byla pacientka oběhově kompenzovaná, pak neshledal odklad 4 hodin mezi provedením CT a operací jako postup non lege artis. Vytržení dolní epigastrické žíly z ilické žíly je neobvyklou komplikací a není standardem. Pacientka již dříve podstoupila operaci močového měchýře a dělohy, důsledkem čehož byly zjištěné srůsty. Z operačního protokolu plyne, že cholecystektomie probíhala standardním způsobem, tj. ze čtyř portů, kterými se zavádějí přístroje, to je v horizontálu,

Shodu s prvopisem potvrzuje Gabriela Hradecká.

vedenou pupkem. Nevyloučil, že port mohl být zaveden pod rovinou pupku, což by nebylo závadné. Dle názoru znalce v daném případě nejsou splněny podmínky pro výpočet bolestného.

- 9 Z ústavního revizního znaleckého posudku Nemocnice Na Bulovce a jeho Doplnku č. 1 bylo zjištěno následující: Po prostudování veškeré dostupné zdravotnické dokumentace a obou znaleckých posudků včetně doplňku dospěla znalecká komise k názoru, že posudky byly zpracovány vysoce odborně, pečlivě a relevantně odpovídají na otázky položené soudem. Znalecký ústav neměl k těmto posudkům žádné připomínky a souhlasil s jejich závěry a také s tím, že vysvětlení pro mechanické cévní poškození je čistě spekulativní. Zalobkyně byla před operací obézní, polymorbidní, ale indikace k cholecystektomii byla správná a dle interního vyšetření byla schopna operace s přiměřeným rizikem. Laparoskopické odstranění žlučníku dne 8. 3. 2016 bylo provedeno standardním způsobem a dle operačního protokolu bez komplikací. Příčinou krevního výronu v břišní stěně bylo poranění dolní epigastrické tepny, která po operaci nepozorovaně krvácela a vytvořila ve stěně břišní krevní výron. Příčinou krvácení dne 10. 3. 2016 bylo poranění epigastrické žíly vytržením ze zevní ilické (kyčelní) žíly vpravo. Běžně při laparoskopickém cholecystektomii nedochází k porušení žádné z uvedených struktur, takže ani žádná preventivní opatření se standardně neprovádějí. Obě komplikace jsou krajně vzácné, víceméně literární. Pravděpodobnost jejich vzniku je velmi malá, jedná se o komplikace raritní. Žádné standardy nestanovují, jakým způsobem krvácející epigastrické cévy ošetřovat, nicméně chirurgy zvolený postup byl správný a za dané situace jediný možný. Znalecká komise plně souhlasila s bodovým hodnocením vypracovaným znalcem MUDr. Svobodou ve znění doplňku s tím, že celkové bodové ohodnocení bolestného ve výši 1956 bodů odpovídá částce 489 000 Kč (250 Kč za 1 bod).
- 10 Soud konstatoval k důkazu i lékařské zprávy, operační protokoly, ošetrovatelský a anesteziologický záznam, překladovou zprávu, propouštěcí zprávu, fotodokumentaci, přičemž znalci (znalecký ústav) měli tyto listiny k dispozici, k těmto se vyjádřili a při vyhotovení znaleckých posudků jejich obsah zohlednili.
- 11 V návaznosti na tu skutečnost, že věc byla rozhodnuta poté, co 1. 1. 2014 nabyl účinnosti zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zabýval se soud i tím, jaký hmotněprávní předpis aplikovat. Dle ust. § 3028 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb. (občanský zákoník – o.z.), řídí se tímto zákonem práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti. Dle ust. § 3079 odst. 1 o.z. právo na náhradu škody vzniklé porušením povinnosti stanovené právními předpisy, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzuje podle dosavadních právních předpisů. Dle odst. 2 téhož ustanovení nerozhodl-li soud ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona o náhradě škody vzniklé porušením povinnosti stanovené právními předpisy, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, může na návrh poškozeného člověka, jsou-li pro to mimořádné důvody hodné zvláštního zřetele (§ 2 odst. 3), přiznat poškozenému i náhradu nemajetkové újmy podle tohoto zákona. S ohledem na to, že ke vzniku žalobkyní tvrzené nemajetkové újmy (bolestné) došlo v roce 2016, aplikoval soud předpis účinný k tomuto dni tzn. občanský zákoník ve znění účinném od 1. 1. 2014.
- 12 Dle ust. § 2951 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb. (občanský zákoník ve znění účinném od 1. 1. 2014 – o.z.) nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.
- 13 Dle ust. § 2958 o.z. při ublížení na zdraví odčiní škůdce újmu poškozeného peněžitou náhradou, vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy; vznikla-li poškozením zdraví překážka lepší budoucnosti poškozeného, nahradí mu škůdce i ztížení společenského uplatnění. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.
- 14 Metodika Nejvyššího soudu ČR k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (bolest a ztížení společenského uplatnění podle ust. § 2958 občanského zákoníku) by měla představovat

Shodu s prvopisem potvrzuje Gabriela Hradecká.

doporučující dopracování zákonného textu a měla by působit silou své argumentace a komplexnosti, je založena na odborně fundovaném a řádně odůvodněném základu a má se stát uceleným podkladem pro postižení celé škály újem a postižení podřaditelných pod pojem bolesti a ztížení společenského uplatnění. Metodika Nejvyššího soudu pro účely odškodnění bolesti z části využívá dosavadní systém plynoucí z vyhlášky č. 440/2001 Sb., zejména pro podrobně rozpracovanou klasifikaci bolestivých stavů podle postižení jednotlivých orgánů či částí těla a vyjadřující míru bolesti jako tělesného a duševního strádání v souvislosti se zásahy do zdraví. Smyslem náhrady za bolest je odškodnit nikoliv jen čistě samotný bolestivý stav, nýbrž i diskomfort, stres či obtíže spojené s utrpěnou zdravotní újmou, a to v rozsahu, v němž tyto zásahy do osobnostní sféry poškozeného z povahy věci souvisí s bolestí doprovázející stavy popsané v jednotlivých položkách. Hodnota bodu se odvozuje od jednoho procenta hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za kalendářní rok předcházející roku, v němž vznikl nárok/vznikla bolest.

- 15 Dle ust. § 2636 odst. 1 o.z. smlouvou o péči o zdraví se poskytovatel vůči příkazci zavazuje pečovat v rámci svého povolání nebo předmětu činnosti o zdraví ošetřovaného, ať již je jím příkazce nebo třetí osoba.
- 16 Dle ust. § 2643 odst. 1 o.z. poskytovatel postupuje podle smlouvy s péčí řádného odborníka, a to i v souladu s pravidly svého oboru.
- 17 Dle ust. § 2645 o.z. poskytovatel odpovídá za to, že splní své povinnosti s péčí řádného odborníka; k ujednáním, která to vylučují nebo omezují, se nepřihlíží.
- 18 Dle ust. § 2900 o.z. vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného.
- 19 Dle ust. § 2913 odst. 1 o.z. poruší-li strana povinnost ze smlouvy, nahradí škodu z toho vzniklou druhé straně nebo i osobě, jejímuž zájmu mělo splnění ujednané povinnosti zjevně sloužit. Dle odst. 2 téhož ustanovení povinnosti k náhradě se škůdce zproští, prokáže-li, že mu ve splnění povinnosti ze smlouvy dočasně nebo trvale zabránila mimořádná nepředvídatelná a nepřekonatelná překážka vzniklá nezávisle na jeho vůli. Překážka vzniklá ze škůdcových osobních poměrů nebo vzniklá až v době, kdy byl škůdce s plněním smlouvené povinnosti v prodlení, ani překážka, kterou byl škůdce podle smlouvy povinen překonat, ho však povinnosti k náhradě nezproští.
- 20 Dle ust. § 4 odst. 5 zákona č. 372/2011 Sb. (zákon o zdravotních službách) náležitou odbornou úroveň se rozumí poskytování zdravotních služeb podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů, při respektování individuality pacienta, s ohledem na konkrétní podmínky a objektivní možnosti.
- 21 Dle ust. § 45 odst. 1 zákona o zdravotních službách poskytovatel je povinen poskytovat zdravotní služby na náležité odborné úrovni, vytvořit podmínky a opatření k zajištění uplatňování práv a povinností pacientů a dalších oprávněných osob, zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků při poskytování zdravotních služeb.
- 22 Dle článku 4 Úmluvy o lidských právech a biomedicíně (dále jen jako Úmluva) jakýkoliv zákrok v oblasti péče o zdraví, včetně vědeckého výzkumu, je nutno provádět v souladu s příslušnými profesními povinnostmi a standardy. Dle článku 24 Úmluvy osoba, která utrpěla újmu způsobenou zákrokem, má nárok na spravedlivou náhradu škody za podmínek a postupů stanovených zákonem. (s Úmluvou vyslovil souhlas Parlament ČR a schválil ji podle článku 39 odst. 4 Ústavy ČR jako mezinárodní smlouvu o lidských právech a základních svobodách ve smyslu článku 10 Ústavy ČR, pro ČR vstoupila v platnost dne 1. 10. 2001).
- 23 Dle ust. § 1968 občanského zákoníku dlužník, který svůj dluh řádně a včas neplní, je v prodlení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Gabriela Hradecká.

Dlužník není za prodlení odpovědný, nemůže-li plnit v důsledku prodlení věřitele. Dle ust. § 1970 o.z. po dlužníkovi, který je v prodlení se splácením peněžitého dluhu, může věřitel, který řádně splnil své smluvní a zákonné povinnosti, požadovat zaplacení úroku z prodlení, ledaže dlužník není za prodlení odpovědný. Výši úroku z prodlení stanoví vláda nařízením; neujednají-li strany výši úroku z prodlení, považuje se za ujednanou výše takto stanovená.

- 24 Dle ust. § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů.
- 25 Na základě provedených důkazů při aplikaci citovaných zákonných ustanovení soud dospěl k závěru, že žalobě je třeba v převážné části vyhovět a pouze v nepatrné části ji zamítnout, když učinil následující skutkový a z něj vyplývající právní závěr. Po skutkové stránce dospěl soud k závěru, že k poranění dolní epigastrické tepny došlo s největší pravděpodobností při cholecystektomii při zavádění pracovních nástrojů, což plyne ze znaleckého posudku MUDr. Svobody. Oba znalci (MUDr. Svoboda, Prof. Král) i znalecký ústav shodně označili jako nejpravděpodobnější příčinu poranění pravé dolní epigastrické arterie aktivní jednání žalované konkrétně zavádění pracovního portu s pomocí trokaru. MUDr. Svoboda takový postup žalované označil za jednoznačně nesouladný s příslušnými profesními standardy. Prof. Král vyslovil názor, že se jedná o postup lege artis. Z provedeného dokazování dále vyplynulo, že k poranění pravé kyčelní žíly s pravou dolní epigastrickou žílou došlo jejím násilným vytržením ze zevní kyčelní žíly, konkrétně tahem při revizní operaci. Toto zjištění plyne z posudku znalce MUDr. Svobody, se kterým se v tomto směru ztotožnil i znalecký ústav a profesor Král. Z hlediska odpovědnosti žalované za následný stav žalobkyně je rozhodující právě mechanismus poranění dolní epigastrické žíly, který byl nesporně zjištěn a byl hlavní příčinou vážných zdravotních problémů na straně žalobkyně. Všichni znalci se shodli na tom, že vytržení pravé dolní epigastrické žíly z pravé zevní kyčelní žíly je nežádoucí komplikací, která se vyskytuje spíše výjimečně (raritně). V této souvislosti nelze přehlédnout, že u žalobkyně došlo v důsledku shora popsaných zákroků k rozvinutému hemoragickému šoku, přičemž celková krevní ztráta u ní dosáhla 6 litrů. Žalobkyně musela být hospitalizována na JIP a oddělení ARO. Znalec Svoboda dále upozornil na neadekvátně velký časový odstup mezi dobou provedeného CT, kde bylo jednoznačné, že se jedná o krvácení a časem zahájení druhé revizní operace. Lze konstatovat, že znalec Svoboda byl schopen své konkrétní znalecké závěry věrohodně obhájit i při výslechu před soudem, když tyto logicky a na odpovídající odborné úrovni zdůvodnil. Znalec Král hodnotil věc spíše v obecné rovině (citace: „chirurgie se bez krve dělat nedá“) a v případě nejasností se přiklonil k tomu, že postup byl lege artis. Nemocnice Na Bulovce zdůraznila, že u žalobkyně se jednalo o raritní komplikaci, s hodnocením bolestného souhlasila. Po právní stránce pak soud v souladu se shora označenými zákonnými ustanoveními hodnotil, zda v posuzovaném případě došlo k porušení povinnosti ze smlouvy o péči o zdraví, tedy zda bylo postupováno s náležitou odbornou úrovní, podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů, při respektování individuality pacienta s ohledem na konkrétní podmínky a objektivní možnosti, tedy tak jak je chápán pojem výkonu lékařské praxe lege artis. Soud ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu ČR nebyl vázán hodnocením znalců, když závěr o tom, zda bylo postupováno lege artis či nikoliv je závěrem právním, který činí soud (byť na podkladě znaleckých posudků). Spornou otázkou bylo, zda žalovaná nese za újmu žalobkyně odpovědnost. Pro posouzení této otázky je rozhodující, zda žalovaná resp. její zaměstnanci, postupovali v rámci léčebných úkonů s péčí řádného odborníka. V obecné rovině lze konstatovat, že operace cholecystektomie má vést k odstranění žlučníku, a při tom rozhodně nebylo zamýšleno závažné poranění shora označených cév. Tato komplikace byla označena znalci jako raritní, avšak v daném případě k této prokazatelně došlo. Samotný závěr znalce, že operace byla provedena lege artis, nevylučuje odpovědnost žalované za škodu. V dané věci jsou naplněny všechny předpoklady vzniku obecné odpovědnosti (viz. např.

Shodu s prvopisem potvrzuje Gabriela Hradecká.

rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR pod sp zn. 25 Cdo 4223/2009, 25 Cdo 1981/2011), když za zjištěného skutkového stavu je nepochybné, že byly žalobkyni operatérem poraněny dolní epigastrická tepna, dolní pravá epigastrická žíla a pravá kyčelní žíla, v důsledku čehož došlo k vážným zdravotním následkům na straně žalobkyně, která se ocitla po standardní laparoskopické cholecystektomii v ohrožení života. Takový postup žalované soud shledal jako nesouladný s příslušnými profesními standardy. S ohledem na konkrétní podmínky a objektivní možnosti tak žalovaná odpovídá za škodu (viz. např. rozhodnutí NS ČR sp.zn. 25 Cdo 878/2014). Není sporu o tom, že žalobkyně utrpěla újmu na zdraví, a že se tak stalo v příčinné souvislosti s operačními zákroky, které byly realizovány v březnu 2016 ve zdravotnickém zařízení žalované. Soud dospěl k závěru, že v případě laparoskopické operace provedené v léčebném zařízení žalované na žalobkyni nebylo postupováno v souladu s péčí řádného odborníka (§ 2645 o.z.), tedy postup zaměstnance žalované nebyl souladný s příslušnými profesními standardy a žalovaná proto odpovídá za škodu žalobkyni vzniklou v příčinné souvislosti s tímto operačním zásahem (§ 2913 odst. 1 o.z.). V této věci nenastaly žádné podmínky pro zproštění se odpovědnosti žalované ve smyslu ust. § 2913 odst. 2 o.z. Soud připomíná, že i v případě, že na straně operátora není shledána např. trestní odpovědnost, může být v režimu objektivní odpovědnosti shledán postup zdravotnického zařízení non lege artis. V řízení bylo prokázáno, že náhrada újmy žalobkyně v podobě vytrpěných bolestí dle Metodiky Nejvyššího soudu ČR je v příčinné souvislosti s poraněním pánevních cév žalobkyně ze strany žalované. Znalecký ústav Nemocnice na Bulovce se ztotožnil s bodovým ohodnocením 1 956 bodů provedeným v Doplnku č. 1 ke znaleckému posudku MUDr. Svobody. V dané věci činila hodnota bodu 264,67 Kč, vycházející přitom z průměrné mzdy za rok 2015 ve výši 26 467 Kč, čemuž odpovídá přiznané bolestné v celkové částce 517 695 Kč (výrok I.). Povinnost k plnění uložil soud žalované a vedlejšímu účastníku na straně žalované společně a nerozdílně. Soudu tak nezbylo než co do zbývajících žalované částky 82 305 Kč s příslušenstvím žalobu zamítnout (výrok II.).

- 26 Dle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř., má stát podle výsledku řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. V řízení byla převážně úspěšná žalobkyně, která byla ze zákona osvobozena od soudního poplatku, když rozhodnutí záviselo zejména na závěrech znaleckých posudků (znalce MUDr. Svobody a znaleckého ústavu Nemocnice Na Bulovce). Znalcům a znaleckému ústavu bylo soudem pravomocně přiznáno znalečné v celkové výši 60 403 Kč (usn. č.l. 178, 179, 281, 306). Vzhledem k úspěchu žalobkyně ve věci pak soud uložil žalované a vedlejšímu účastníku společně a nerozdílně povinnost nahradit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích za státem zálohované znalečné částku 60 403 Kč (výrok III.).
- 27 Co se týče soudního poplatku, žalobkyně je od placení soudních poplatků osvobozena na základě ust. § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, a protože žalobkyně byla převážně úspěšná, uložil soud dle ust. § 2 odst. 3 zákona o soudních poplatcích povinnost k úhradě soudního poplatku za žalobu neúspěšné žalované a vedlejšímu účastníku společně a nerozdílně ve výši 30 000 Kč (Pol. 1 písm. b) Sazebníku s.p. jako Přílohy poplatkového zákona).
- 28 Dle ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu. Soud rozhodl dle citovaného ustanovení tak, že náhrada nákladů řízení náleží v plné výši 248 142 Kč procesně převážně úspěšné žalobkyni, přičemž rozhodnutí o výši plnění záviselo na znaleckém posudku (výrok V.). Tato se skládá z odměny advokáta za 16,5 úkonů právní služby (tj. převzetí zastoupení, sepis předžalobní upomínky, sepis žaloby, písemná vyjádření ze dne 12. 9. 2016, 11. 1. 2017, 12. 6. 2017, 14. 7. 2017, 15. 8. 2017, 11. 12. 2017, 11. 2. 2019, 28. 10. 2019 – závěrečný návrh, účast při jednání dne 24. 1. 2017, 20. 6. 2017, 19. 9. 2017, 21. 11. 2017, 29. 10. 2019, dne 7. 11. 2019 za účast na jednání při vyhlášení rozhodnutí – 1/2 úkon) po 10 700 Kč tj. 176 550 Kč (§ 7

bod 6 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif – AT), paušální náhrady hotových výdajů advokáta 17x 300 Kč tj. 5 100 Kč (§ 13 odst. 3 AT), náhrady za čas strávený na cestě k jednání soudu (§ 14 AT) v rozsahu 36 půlhodin po 100 Kč tj. 3 600 Kč (6x Praha – Pardubice a zpět), cestovní náklady (jízdné) v celkové výši 7 936 Kč tzn. 6 cest vozidlem v délce trasy 244,2 km na trase Praha – Pardubice a zpět, a to 4 jízdy v roce 2017 vozidlem XXX, RZ XXX, za použití sazby opotřebení 3,90 Kč/1 km, při vyhláskové ceně nafty 28,60 Kč/1 l, průměrné spotřebě použitého vozidla 3,8 l/100 km (vyhláška č. 440/2016 Sb.), 2 jízdy v roce 2019 vozidlem XXX, RZ XXX, za použití sazby opotřebení 4,10 Kč/1 km, při vyhláskové ceně nafty 33,60 Kč/1 l, průměrné spotřebě použitého vozidla 6,47 l/100 km (vyhláška č. 333/2018 Sb.). Zástupce žalobkyně doložil osvědčení o registraci vozidla a osvědčení o registraci plátce DPH, proto je dále přiznáno DPH ve výši 40 569,06 Kč. Dále má žalobkyně právo na náhradu zdokladovaných nákladů vynaložených v souvislosti s tímto řízením ve výši 14 386,47 Kč představující náklady na vypracování znaleckého posudku MUDr. Svobody pod č. 3/2017 ze dne 7. 4. 2017 ve výši 2 100 Kč a Doplnku č. 1 pod č. 7/2017 ze dne 13. 9. 2017 ve výši 9 800 Kč a náklady na pořízení kopie zdravotnické dokumentace vedené žalovanou ve výši 2 486,47 Kč. Žalovaná a vedlejší účastník jsou povinni společně a nerozdílně nahradit náklady řízení žalobkyni k rukám jejího zástupce (platební místo dle ust. § 149 odst. 1 o. s. ř.).

29 Lhůta k plnění byla stanovena dle ust. § 160 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení písemně, dvojmo, prostřednictvím Okresního soudu v Pardubicích ke Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích. Toto právo nepřisluší tomu, kdo se ho právoplatně vzdal.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Pardubice 7. listopadu 2019

JUDr. Lukáš Kratochvíl v.r.

soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje Gabriela Hradecká.